

SENSORVEILEDNING NORSK 102 – MAPPEEKSAMEN VÅR 2022

Emnekode:	LMBNOR10218-1 22V LSNOR10221-1 22V
Emnenavn:	Grammatikk, lese- og skriveopplæring og elevtekster
Eksamensform:	Mappeeksamen
Dato:	1.juni 25.mai
Faglærere:	Ragnhild Næsje Maja Michelsen Miriam Stubberud
Eventuelt:	

Generelt

Generelt skal vurderingen være i samsvar med læringsutbyttebeskrivelsene i emnebeskrivelsen og Universitets – og høyskolerådets overordnede karakterbeskrivelser: Emnebeskrivelsen finner du her:

GLU: <https://www.hiof.no/studier/emner/lusp/lusp/2022/var/lmbnor10218.html#toc3>

KFK: <https://www.hiof.no/studier/emner/videre/2022/var/lsnor10221.html>

symbol	betegnelse	generell, ikke fagspesifikk beskrivelse av vurderingskriterier
A	fremragende	Fremragende prestasjon som klart utmerker seg. Kandidaten viser svært god vurderingsevne og stor grad av selvstendighet.
B	meget god	Meget god prestasjon. Kandidaten viser meget god vurderingsevne og selvstendighet.
C	god	Jevnt god prestasjon som er tilfredsstillende på de fleste områder. Kandidaten viser god vurderingsevne og selvstendighet på de viktigste områdene.
D	nokså god	En akseptabel prestasjon med noen vesentlige mangler. Kandidaten viser en viss grad av vurderingsevne og selvstendighet.
E	tilstrekkelig	Prestasjonen tilfredsstiller minimumskravene, men heller ikke mer. Kandidaten viser liten vurderingsevne og selvstendighet.
F	ikke bestått	Prestasjon som ikke tilfredsstiller de faglige minimumskravene. Kandidaten viser både manglende vurderingsevne og selvstendighet.

(<https://www.uhr.no/temasider/karaktersystemet/karakterbeskrivelser/>)

Spesielt:

Emnet har en mappeeksamen der studentene har jobbet i prosess med to arbeidskrav som skal leveres i mappe, sammen med en metatekst. Oppgavetekstene ligger vedlagt til slutt i denne veiledningen.

Om arbeidskrav 1, Elevtekstanalyse og grammatikk:

Kriterier for elevtekstanalyse

Oppgave 1a)

Kriterier for vurdering

Teksten skal være en akademisk tekst der studenten viser innsikt og perspektiver og trekker inn relevant teori. I analysen er det forventet at studenten trekker frem eksempler fra

elevteksten og underbygger disse eksemplene med teoretiske perspektiver. Videre skal studentene vise at de kan:

- Organisere og strukturere sin egen tekst
- Skrive klart og forståelig med bruk av fagspråk og teoretiske referanser
- Bruke teori til å underbygge elevtekstanalysen og egen argumentasjon/redegjørelse
- Beherske korrekt kildehenvisning og lage en god litteraturliste
- Kan bruke språk – og tekstkunnskap i arbeid med analyse, respons og vurdering av elevtekster og hvordan de kan fremme læring
- Kan skrive godt bokmål og nynorsk

Grammatikkdel

Oppgave 1b) og 1c)

Studentene har fått i oppgave å velge inntil tre ord og tre setninger fra elevteksten som de skal analysere. Studentene har fått hjelp/veiledning (men ikke fasit) underveis, og de har fått vite om de er på rett vei.

NB. I en formulering utover i mappeoppgaven står det feilaktig at studentene skal velge *minst tre* setninger og ord, og studentene er gjort oppmerksomme på at det er den første formuleringen som gjelder. De fleste har valgt å analysere tre ord og en-tre setninger. Selv om det kan være en fordel å ha jobbet med flere ord og setninger, så er det en samlet vurdering av det studenten har valgt å skrive om og vise fram, som gjelder. Dette vil f.eks. si at en svært god analyse og diskusjon av bare én setning også kan gi grunnlag for en god karakter.

Kriterier for syntaks (1b)

- Studentene skal kunne tegne syntaktiske trær. De velger selv metode, men de har fått undervisning i framgangsmåten i *Praktisk grammatikk*. Når det gjelder benevnelser, så har de fått beskjed om at det fins litt ulike måter å benevne på (f.eks. tillegg/adledd, substantivfrase/SubstP, A/ADV), men at de bør være konsekvente dersom de velger en variant.
- Studentene skal ha forståelse for, og kunne skille mellom, ledd og fraser (form og funksjon)
- Studentene skal reflektere over hvordan man som lærer kan bruke sin kunnskap om syntaks for å gi god respons på elevtekster. Her er det relevant å vise til både

Norsk boka og *Elevens tekst*. Studentene kan for eksempel reflektere over /diskutere setningsvariasjon/forfeltvariasjon, fraseutbygging og leddsetninger som tegn på skriveutvikling, flerspråklighet, tegnsetting, norsk som V2 språk, språk og setningsvariasjon i ulike sjangre.

- Det står ikke eksplisitt i oppgava at studentene skal reflektere over hvordan de har tenkt når de har analyserte, men det er likevel ingen ulempe dersom de gjør det. Studentene skal være kjent med spørreprøva, erstatningssprøva og flytteprøva.

Kommentar til syntaks: For mange har det vært svært utfordrende å jobbe med et «autentisk» språkmateriale, og det har særlig vært utfordrende å velge egne setninger fra elevtekstene. Vi har derfor gitt tillatelse til at studentene kan velge ut setninger uten veldig syntaktisk komplisert struktur. En annen utfordring for studentene har vært at noen setninger i elevtekstene er ugrammatiske eller har feil tegnsetting. Pga. disse utfordringene har studentene fått et hjelpedokument fra foreleser med forslag til løsninger. Her står det blant annet:

- Husk at elever kan ha ugrammatiske setninger. (Det er jo nettopp såne ting dere som norsklærere skal kunne oppdage). Det vil si at du kanskje må fjerne et ord/sette inn et ord for å skjønne hvordan eleven har forsøkt å bygge opp setningen sin. I noen relativsetninger kan ordet *som* mangle (det er et helt vanlig fenomen), f.eks. *Den boka (som) du trenger i faget norsk, ligger der*. Setningen fungerer fint både med og uten *som*.
- Ang. ordet *seg*. Et par setninger i elevtekstene inneholder det refleksive pronomenet *seg*, og dette kan det være vanskelig å analysere. Delvis kan uttrykk med *seg* oppfattes som stivnede uttrykk f.eks. *vaske seg*, men det kan også forstås som DO: Hva vasket han? Jo han vasket *seg*. Dere må gjerne forsøke dere på denne type setninger (og finne litteratur der dere kan lese om det), men blir det alt for vanskelig: dropp det!
- Det aller meste av det dere lurte på, finner dere svar på i pensumboka, f.eks. lurte noen av dere på dette med presentering (FS og ES), dvs. setninger av typen: *Det står en mann på trappa*. Dette finner dere både forklaringer på og eksempler på i boka *Praktisk grammatikk*.

Kriterier for morfologi (1c)

- Studenten skal kunne finne morfemene i ordet og vite hva slags morfemer det er snakk om

- Studentene skal kunne tegne morfologiske trær. De velger selv metode, men vi har oppfordret dem til å bruke framgangsmåten i pensumboka *Praktisk grammatikk*.
- Ordene studentene velger ut skal være ulike med tanke på oppbygning
- Studentene skal gi en kort forklaring til analysene

Arbeidskrav 2: Lesedidaktikk

Kriterier for vurdering

Teksten skal være en akademisk tekst der studenten viser innsikt og perspektiver og trekker inn relevant teori. I oppgaven er det forventet at studenten trekker frem eksempler fra det oppgavens tema og underbygger disse eksemplene med teoretiske perspektiver. Videre skal studentene vise at de kan:

- Organisere og strukturere sin egen tekst
- Skrive klart og forståelig med bruk av fagspråk og teoretiske referanser
- Bruke teori til å underbygge oppgaven og egen argumentasjon/redegjørelse
- Beherske korrekt kildehenvisning og lage en god litteraturliste
- Kan skrive godt bokmål og nynorsk
- Studentene forventes å bruke relevante fagbegreper, og vise innsikt og kjennskap til relevant litteratur på pensum, og trekker koblinger til egen praksis der det er relevant.
- Studentene bør vise nyanserte perspektiver på påstandene, og gi teoretisk og praktisk funderte begrunnelser for sine synspunkter.

Oppgavetekst til eksamen

Du skal i denne eksamensbesvarelsen både levere bearbeidede utgaver av semesterets to innleveringer av akademiske tekster (grammatikkoppgaven og elevtekstanalysen) samt skrive maks 600 ord om egen læringsprosess– den såkalte metateksten. Se kriterier nedenfor.

Kriterier: Eksamensbesvarelsen skal:

- inneholde ferdige versjoner av de to mappeoppgavene du har jobbet med denne våren.
- inneholde en innledende metatekst (denne skal stå først, altså foran de to akademiske tekstene) – på maks 600 ord. Denne teksten skal inneholde:
 - en refleksjon om prosessen med å utvikle tekstene.
 - refleksjoner rundt din egen faglige utvikling knyttet til læringsutbyttebeskrivelser for emnet norsk 102 og undervisningen på norsk 102 vårsemesteret 2022.
- dokumentere ferdigheter i begge målformer, minst en av de akademiske tekstene skal være på nynorsk. Dette kravet gjelder ikke de studentene som har fått innvilget fritak fra formell vurdering i nynorsk. Målform på metateksten er valgfritt.
- ha kildehenvisninger til pensum og annen relevant litteratur i alle tekstene (metateksten og de to bearbeidede mappetekstene).
- sidene skal være paginert (sidenummererte).
- 1,5 i linjeavstand, skriftstørrelsen 12, font: Times New Roman (gjelder alle tekster).
- Angi totalt antall ord for hele mappen på eksamensmappens forside (en felles forside for hele mappen)
- En felles forside for eksamensmappen (bruk forsiden som heter «Forsidemal for hjemmeeksamen eller oppgave (doc)). Forside finner dere på høgskolens hjemmeside: <https://www.hiof.no/studier/eksamen/oppgaveskriving-og-innlevering/>

Eksamensdato 1.6.2022 og 25.05.22

Arbeidskrav 1 - "Elevtekstanalyse og grammatikk"

Målform: nynorsk eller bokmål (husk at minimum en av de to tekstene i eksamensmappa skal være på nynorsk).

Denne oppgaven er tredelt. Alle oppgavene (oppgave 1a, 1b og 1c) skal besvares. Du skal analysere en av de fire elevtekstene som ligger i Canvas, og i analysen skal du bruke Dagrun Skjelbreds modell for elevtekstanalyse (se kapittel 10 i Elevens tekst). I tillegg skal du gjøre en syntaktisk og morfologisk analyse av inntil tre selvvalgte setninger og ord fra den elevteksten du velger å analysere (oppgave 1b og 1c). Oppgaven er individuell, men du kan gjerne samarbeide med andre i planleggingsfasen og skrivefasen (du kan ikke skrive sammen med noen og levere identiske tekster).

Teksten din skal være på maksimum 2200 ord. Morfologiske og syntaktiske trær, samt andre illustrasjoner kommer i tillegg. Syntaktiske analyser og morfologiske analyser kan gjøres på papir og scannes/tas bilde av. Sett illustrasjoner inn i dokumentet på det stedet i teksten der du skriver om dem. Teksten din skal være en akademisk tekst med referanser, vær derfor nøye med kildehenvisninger. Du må referere til Elevens tekst siden analyseskjemaet er hentet derfra. Du bør også referere til andre pensumkilder. Det vil telle positivt om du har satt deg inn i teori om skriving og elevtekster ut over Skjelbred.

Oppgave 1a - Elevtekstanalyse

Velg en av de fire tekstene i Canvas og gjør en skjematisk analyse etter Dagruns Skjelbreds modell.

Skriv en innledning om hvilken elevtekst du har valgt, og hvorfor du valgte den.

Noen av punktene Skjelbred behandler under kontekst, kan også være relevante her.

I hoveddelen kommer selve analysen. Her vil det være naturlig å peke på grammatikken og det vi har gjennomgått der, og vise at du ser sammenhenger i litteraturen du har lest i løpet av semesteret. På grunn av omfanget på oppgaven må du kanskje legge særlig vekt på noen nivåer framfor andre for å få skrevet grundig om noen sider ved elevteksten. Hvis du gjør et slikt valg, må du redegjøre for det i innledningen. Som avslutning vil noen av punktene til Skjelbred under oppsummering være relevant.

Helt til slutt skal du formulere respons til eleven der du nevner både noe eleven får godt til, og noe eleven må arbeidere videre med. Begrunn vurderingen din, hvorfor velger du ut akkurat disse elementene ved elevteksten?

Oppgave 1b – Syntaks og respons

Hvordan kan man som lærer bruke sin kunnskap om syntaks for å gi god respons på elevtekster?

Analysér minst tre setninger fra den elevteksten du har valgt, og bruk disse som eksempler i drøftingen. Begrunn refleksjonene dine og kom gjerne med didaktiske eksempler.

Oppgave 1c - Morfologi

Velg ut tre ord fra elevteksten og vis den morfologiske oppbygningen av disse ordene ved hjelp av tredigram.

Ordene du velger skal være ulike med tanke på oppbygning. Skriv en kort forklaring der du gjør greie for hvordan du har resonnerert i ordanalysen.

Arbeidskrav 2 – «Lesedidaktikk»

Målform: nynorsk eller bokmål (husk at minimum en av de to tekstene i eksamensmappa skal være på nynorsk).

Arbeidskrav to er en valgfri oppgave der du skal vise kunnskap og kompetanse om lesing og leseopplæring, reflektere rundt didaktiske valg og henvise til litteratur om lesedidaktikk.

Oppgaven er individuell, men du kan gjerne samarbeide med andre i planleggingsfasen og skrivefasen (men ikke skrive sammen og levere identiske tekster).

Teksten din skal være på maksimum 1700 ord. Referanser og eventuelle bilder/illustrasjoner kommer i tillegg.

Velg **én** av de tre oppgavene under:

Oppgave 1:

Hva kjennetegner gode lesere? Hva bør/kan læreren gjøre for å skape lesemotivasjon i klasserommet?

Oppgave 2:

Hva slags kunnskaper om språk og tekster trenger en god leselærer? Hvordan kan læreren legge til rette for at alle elever, også de med lesevansker, skal utvikle god leseforståelse og lesekompetanse?

Oppgave 3:

Gjør først rede for begrepet «lesekompetanse». Hvordan kan arbeid med lesestrategier foregå? Hvilken plass bør arbeid med letestrategier ha i klasserommet? Eksemplifiser gjerne med utgangspunkt i lærebøker eller teori fra litteraturen du har lest.